

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 10Csp/11/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118200864
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Sedláková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2018:8118200864.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Michaelou Sedlákovou v spore žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, Mýtna 48, Bratislava, proti žalovanej: H. E., F.. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XX, o zaplatenie 2.211,60 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Konanie v časti o zaplatenie 414,83 eura s príslušným úrokom z omeškania **z a s t a v u j e.**

II. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi 849,06 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške

- 5 % ročne zo sumy 40 eur od 21.12.2016 do zaplatenia,
- 5 % ročne zo sumy 40 eur od 21.1.2017 do zaplatenia,
- 5 % ročne zo sumy 40 eur od 21.2.2017 do zaplatenia,
- 5 % ročne zo sumy 40 eur od 21.3.2017 do zaplatenia,
- 5 % ročne zo sumy 40 eur od 21.4.2017 do zaplatenia,
- 5 % ročne zo sumy 40 eur od 21.5.2017 do zaplatenia,
- 5 % ročne zo sumy 40 eur od 21.6.2017 do zaplatenia,
- 5 % ročne zo sumy 40 eur od 21.7.2017 do zaplatenia,
- 5 % ročne zo sumy 40 eur od 21.8.2017 do zaplatenia,
- 5 % ročne zo sumy 40 eur od 21.9.2017 do zaplatenia,
- 5 % ročne zo sumy 40 eur od 21.10.2017 do zaplatenia,
- 5 % ročne zo sumy 40 eur od 21.11.2017 do zaplatenia,
- 5 % ročne zo sumy 40 eur od 21.12.2017 do zaplatenia,
- 5 % ročne zo sumy 40 eur od 21.1.2018 do zaplatenia,
- 5 % ročne zo sumy 40 eur od 21.2.2018 do zaplatenia,
- 5 % ročne zo sumy 40 eur od 21.3.2018 do zaplatenia,
- 5 % ročne zo sumy 40 eur od 21.4.2018 do zaplatenia,
- 5 % ročne zo sumy 40 eur od 21.5.2018 do zaplatenia,
- 5 % ročne zo sumy 40 eur od 21.6.2018 do zaplatenia,
- 5 % ročne zo sumy 40 eur od 21.7.2018 do zaplatenia,
- 5 % ročne zo sumy 40 eur od 21.8.2018 do zaplatenia, a to všetko v pravidelných mesačných splátkach vo výške 125 eur splatných vždy k 20. dňu príslušného kalendárneho mesiaca k rukám žalobcu počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku, a to pod hrozbou straty výhody splátok.

III. V prevyšujúcej časti žalobu **z a m i e t a.**

IV. Žiadna zo strán **n e m á** na náhradu trov konania právo.

o d ô v o d n e n i e :

1. Právny predchodca žalobcu sa žalobou doručenou súdu dňa 26.01.2018 domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu sumu 2.211,60 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 31.03.2015 do zaplatenia.

2. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 19.12.2013 uzatvoril so žalovaným zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanému pôžičku vo výške 2.400 eur. Žalovaný mal pôžičku splácať v pravidelných 60 mesačných splátkach v sume 74,85 eura, ale doposiaľ zaplatil len sumu 999,83 eura. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil povinnosť splácať jednotlivé splátky riadne a včas, vyzval ho listom zo dňa 27.01.2015 (predžalobná upomienka) k úhrade dlžných splátok a žalovaného upozornil na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Právny predchodca žalobcu úver zosplatnil dňa 19.03.2015. Celkový dlh žalovaného predstavuje 2.211,60 eura. Súčasťou pohľadávky žalobcu sú aj náklady, ktoré mu vznikli v súvislosti s vymáhaním pohľadávky, vo výške 23,72 eura.

3. Žalovaná vo vyjadrení k žalobe vznesla námietku premlčania. Poukázala na to, že žalobca bol oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť už ku dňu 20.10.2014, pretože do omeškania sa dostala splátkou splatnou 20.8.2014. Úrokovú sadzbu vo výške 32 % považuje za neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi. V čase uzatvorenia zmluvy v novembri 2012 bola totiž priemerná úroková sadzba pri úveroch so splatnosťou nad 5 rokov vo výške 14,18 %. Vzhľadom na rozpor dohody o výške úrokovej sadzby s dobrými mravmi je podľa jej názoru potrebné považovať pôžičku za bezúročnú. Uviedla, že žalobcovi uhradila 999,83 eur do podania žaloby a po jej podaní uhradila 59,68 eura. Požiadala o povolenie splácania dlhu v splátkach po 40 eur.

4. V replike žalobca uviedol, že v čase podpisu zmluvy sa úroková sadzba bánk a pobočiek zahraničných bánk, za ktorú poskytovali finančné prostriedky pohybovala na úrovni 14,18 %, úroková sadzba v zmysle zmluvy o pôžičke bola vo výške 32 %, preto má za to, že nejde o uplatňovanie úrokovej sadzby v rozpore so zákonom. Z uvedeného dôvodu nepovažuje dohodnutú výšku úrokov v rozpore s ust. § 3 Občianskeho zákonníka. Nakoľko zmluva bola uzatvorená pred dátumom 01.06.2014, je podľa žalobcu bez právneho významu skúmanie odplaty za poskytnutú pôžičku. Žalovaný podpisom zmluvy zároveň prehlásil, že s navrhovanými parametrami zmluvy súhlasí, pričom túto skutočnosť žiadnym spôsobom nespochybnil. Žalobca je toho názoru, že v konaní nedošlo k premlčaniu jeho nároku a tento bol uplatnený v rámci plynutia zákonnej 3-ročnej premlčacej doby pre uplatnenie práva. Žalobca vychádza z tej skutočnosti, že podľa jeho názoru premlčanie dlhu, ktorý bol zosplatnený v súlade s právnymi predpismi nemožno počítať od splatnosti prvej nezaplatennej splátky. Rozhodujúcou pre posúdenie premlčania dlhu je splatnosť tej splátky, ktorá vyvolala zročnosť celého dlhu. Uvedenému svedčí aj právny názor JUDr. F. J. Phd. podľa ktorého: "V dôsledku doručenia dôvodnej žiadosti veriteľa o splatenie celej pohľadávky, nastáva strata výhody splátok a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť jednorazovo celý zvyšok dlhu. Ak dlžník svoju povinnosť nesplní, dostáva sa do omeškania a veriteľ je oprávnený vymáhať celý zostatok nesplateného dlhu žalobou. Premlčacia doba vo vzťahu ku celej neuspokojenej pohľadávke začne plynúť od splatnosti nesplnenej splátky, pre ktorú nastala strata výhody splátok." Žalobca v tejto súvislosti uvádza, že platné právne predpisy neobsahujú ustanovenie, ktoré by viazalo možnosť zosplatnenia dlhu na konkrétnu splátku (t. j. na prvú nesplatenú). Z gramatického výkladu citovaných ustanovení vyplýva, že žalobca má oprávnenie vyhlásiť mimoriadnu splatnosť dlhu pre nesplnenie niektorej splátky. Žalobca ako veriteľ má tak právo na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti dlhu pre nesplnenie ktorejkoľvek splátky, t. j. tej ktorú si sám určí. V prípade ak by sa súd nestotožnil s danými tvrdeniami je povinný skúmať premlčanie pri každej splátke, ktorá sa stala splatnou jednotlivito.

5. V priebehu konania došlo k postúpeniu predmetnej pohľadávky na spoločnosť Intrum Justitia Slovakia s.r.o. ku dňu 23.04.2018 na základe zmluvy o postúpení pohľadávok. Túto skutočnosť postupca oznámil žalovanej listom zo dňa 26.04.2018, ktorý jej poslal poštou, ako to vyplýva z pripojeného poštového podacieho hárku.

6. Súd následne na základe procesného návrhu uznesením č.k. 10Csp 11/2018-66 zo dňa 04.06.2018 pripustil zmenu žalobcu, ktorým sa stala spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o.

7. Podaním zo dňa 13.09.2018 poukázal žalobca na to, že žalovaný na pohľadávku uhradil 1.390,94 eura (z toho 763,48 eura do predčasného zosplatnenia pohľadávky, 236,35 eura po predčasnom zosplatnení pohľadávky do podania žaloby a 391,11 eura po podaní žaloby), čo preukazuje predloženým prehľadom úhrad na úver. Žalovaná pohľadávka v sume 2.211,60 eura pozostáva z dlžnej istiny 2.187,88 eura,

čo predstavuje celkovú dlžnú sumu úveru ku dňu predčasného ukončenia úverového vzťahu vrátane nesplatených úverových splátok, ktorú sa žalovaný zaviazal v zmysle zmluvných podmienok úverovej zmluvy zaplatiť; zmluvných pokút a poplatkov (MP3) v sume 23,72 eura účtovaných v zmysle čl. 11 bod 12.2. Všeobecných zmluvných podmienok úverovej zmluvy. Vyjadril súhlas s postupným splatením žalovanej pohľadávky zo dňa 31.07.2018, v zmysle ktorého žalovaný vykonáva svoje úhrady. Oznámil, že žalovaný nám po začatí konania zaplatil celkovo sumu 391,11 eura nasledovnými splátkami: úhrada zo dňa 28.12.2017 v sume 38,71 €, úhrada zo dňa 15.02.2018 v sume 59,68 €, úhrada zo dňa 27.03.2018 v sume 77,42 €, úhrada zo dňa 20.07.2018 v sume 129,42 €, úhrada zo dňa 23.08.2018 v sume 85,88 €. V časti o zaplatenie sumy 23,72 eura s prísl. titulom uplatnených zmluvných pokút a poplatkov zobral žalobu späť a navrhujeme konanie v tejto časti zastaviť. V časti o zaplatenie sumy 390,11 eura s prislúchajúcim úrokom z omeškania zobral žalobu späť a v zmysle tohoto späťvzatia aj upravil petičnú žalobu. Navrhol aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi: „sumu 1.796,77 €, úrok z omeškania vo výške 5,05 % p.a. zo sumy 2.187,88 € od 31.03.2015 do 28.12.2017, úrok z omeškania vo výške 5,00 % p.a. zo sumy 2.149,17 € od 29.12.2017 do 15.02.2018, úrok z omeškania vo výške 5,00 % p.a. zo sumy 2.089,49 € od 16.02.2018 do 27.03.2018, úrok z omeškania vo výške 5,00 % p.a. zo sumy 2.012,07 € od 28.03.2018 do 20.07.2018, úrok z omeškania vo výške 5,00 % p.a. zo sumy 1.882,65 € od 21.07.2018 do 23.08.2018, úrok z omeškania vo výške 5,00 % p.a. zo sumy 1.796,77 € od 24.08.2018 do dňa zaplatenia, nahradiť mu trovy konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku v sume 132,50 € a trov právneho zastúpenia v sume 361,80 €, to všetko v pravidelných mesačných splátkach v sume 125,20 € splatných vždy k 30. dňu v mesiaci, počnúc prvou splátkou splatnou 30. dňa v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom rozhodnutie súdu nadobudne právoplatnosť na č.ú.: SK07 0200 0000 0036 3185 3257, VS 5828504. Ak sa žalovaný dostane do omeškania so zaplatením ktorejkoľvek z mesačných splátok, prípadne jej časti, stráca výhodu splátok a celý dlh sa stáva splatným ku dňu nasledujúcemu po prvom dni omeškania s úhradou ktorejkoľvek zo splátok alebo jej časti.“

8. Na prejednanie sporu nariadil súd pojednávanie, ktorého sa nezúčastnil právny zástupca žalobcu. Právny zástupca žalobcu svoju neúčast' na pojednávaní písomne ospravedlnil, pričom súhlasil, aby sa pojednávalo v jeho neprítomnosti. Súd preto s poukazom na § 180 CSP konal a rozhodol v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu.

9. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalovanej a listinnými dôkazmi, t.j. oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, zmluvou o poskytnutí najľahšej pôžičky, predžalobnou upomienkou s doručenkou, prehľadom splátok a úhrad, výpisom z účtu, vyjadreniami strán sporu, čiastočným späťvzatím žaloby a zistil tento skutkový stav veci:

10. Právny predchodca žalobcu (Consumer Finance Holding a.s.) uzatvoril ako veriteľ so žalovanou ako dlžníkom dňa 19.12.2013 zmluvu o poskytnutí najľahšej pôžičky, predmetom ktorej bol úver vo výške 2.400 eur. V zmluve bola ako celková suma úveru uvedená suma 4.491 eur, čo mala žalovaná zaplatiť v 60 splátkach po 74,85 eura. RPMN v zmluve bola uvedená ako 32 %, ročná úroková sadzba 32 % a priemerná hodnota RPMN 21,09 %. Termín konečnej splatnosti bol uvedený 12/2018. Celkové náklady spotrebiteľa mali byť 2.091 eura.

11. V bode 6.2 zmluvných podmienok podpísaných žalovanou bolo uvedené, že pokiaľ nie je v splátkovom kalendári a/alebo zmluve stanovené inak, sú splátky splatné do 20. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci.

12. Pod bodom 7 zmluvných podmienok, ktorý sa týka RPMN je uvedený vzorec pre výpočet RPMN s vysvetlením jednotlivých koeficientov, ktoré sa dosadzujú do spomínaného vzorca.

13. V bode 12.4 zmluvných podmienok bola upravená možnosť spoločnosti vyhlásiť okamžitú splatnosť pôžičky v prípade, ak je klient v omeškaní so zaplatením jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace a spoločnosť upozornila na uplatnenie tohto práva klienta 15 dní vopred.

14. Z prehľadu splátok a úhrad predložených žalobcom je zrejmé, že žalovaná mu do 30.11.2017 celkovo zaplatila 999,83 eura. Následne, ako to vyplýva z vyjadrenia žalobcu zo dňa 13.9.2018, mu dňa 28.12.2017 uhradila sumu 38,71 eura, dňa 15.02.2018 sumu 59,68 eura, dňa 27.03.2018 sumu 77,42 eura, dňa 20.07.2018 sumu 129,42 eura, dňa 23.08.2018 sumu 85,88 eura.

15. Z predžalobnej upomienky zo dňa 27.01.2015 súd zistil, že právny predchodca žalobcu žiadal žalovanú uhradiť nedoplatok na splátkach v celkovej výške 209,57 eura a zároveň ju upozornil, že ak do 05.03.2015 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 11/2014 bude oprávnený úver zosplatiť. Predmetná výzva bola žalovanej doručená dňa 10.02.2015.

16. Z oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 25.03.2015 vyplýva, že dlh z úverovej zmluvy č. XXXXXXX sa stal splatným v celom rozsahu naraz.

17. Z výsluchu žalovanej vyplynulo, že úver brala v núdzi. Potrebovali vyplatiť nejaké veci. Následne im však nezostávali peniaze na jeho úhradu. Našli si odľžovaciú spoločnosť, ktorá za nich všetko vybavovala a platila. Je starobná dôchodkyňa. Poberá dôchodok vo výške 460 eur mesačne. Býva spolu so svojim synom a vnučkou. Jej mesačné výdavky predstavujú približne sumu 430 eur, o čom predložila súdu aj listinné dôkazy, konkrétne poukazy na úhradu za jednotlivé mesiace a to konkrétne za mesiac máj, jún a júl 2018, z ktorých uvedené skutočnosti vyplývajú. Uviedla, že je schopná splácať prípadnú pohľadávku po súdnej kontrole vo výške 125 eur mesačne.

18. Podľa § 144 CSP, žalobca môže vziať žalobu späť.

19. Podľa § 145 ods. 1, 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

20. Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

21. Žalobca vzal podaním zo dňa 13.09.2018 žalobu v časti 414,83 eura (pozostávajúcej z 23,72 eura s príslušenstvom titulom nákladov na vymáhanie pohľadávky a 391,11 eur s príslušenstvom predstavujúcej úhradu zo strany žalovanej po podaní žaloby) späť. So zreteľom na to, že k späťvzatiu v tejto časti došlo pred prvým pojednávaním, súd konanie v tejto časti zastavil.

22. Predmetom žaloby teda zostal nárok žalobcu na zaplatenie 1.796,77 eura s príslušenstvom.

23. Pri právnom posúdení predmetného sporu vychádzal súd z ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako aj zo všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.).

24. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy 19.12.2013 (ďalej len „ZoSÚ“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

25. Podľa § 2 písm. a) ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

26. Podľa § 2 písm. b) ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

27. Podľa § 2 písm. d) ZoSÚ na účely tohto zákona sa zmluvou o spotrebiteľskom úvere rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

28. Podľa § 1 ods. 8 ZoSÚ ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov (napr. zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa).

29. Podľa § 9 ods. 1 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

30. Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

31. Podľa § 11 ods. 1 ZoSÚ, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

32. Podľa § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

33. Podľa § 53 ods. 5 a 10 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

34. Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

35. Podľa § 39 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%252339'&ucin-k-dni='30.12.9999'> OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

36. Podľa § 3 ods. 1 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%25233'&ucin-k-dni='30.12.9999'> OZ výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

37. Podľa § 41 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%252341'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

38. Podľa § 565 OZ ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

39. Podľa § 53 ods. 9 OZ ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so

zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

40. Pre spotrebiteľské zmluvy je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ spravidla nemá možnosť tieto podmienky reálne ovplyvniť (ide spravidla o tzv. "formulárové zmluvy"). Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok spotrebiteľských zmlúv a výslovne stanovuje, že také ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné (cit. ust. § 53 ods. 5 OZ). Vychádza sa totiž z toho, že predovšetkým spotrebiteľ uzatvára zmluvu s dodávateľom v dobrej viere, že dodávateľ vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že medzi dodávateľom a spotrebiteľom je nerovný vzťah z hľadiska skúseností a vedomostí, pričom dodávateľ je v porovnaní so spotrebiteľom vo výhode.

41. V konaní nebolo sporným, že na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 19.12.2013 poskytol právny predchodca žalobcu žalovanej sumu 2.400 eur, ktorú bola žalovaná povinná splácať v mesačných splátkach vo výške 74,85 eura počas 60 mesiacov. Žalovaná do podania žaloby uhradila 999,83 eura a po podaní žaloby 391,11 eur (v tejto časti vzal žalobca žalobu späť).

42. Súd v zmysle záverov rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci OcéanoGrupoEditorial SA (spojené prípady C-240/98 až C-244/98) z úradnej moci (ex officio) preskúmal opodstatnenosť uplatneného nároku z hľadiska jeho súladu s ustanoveniami o ochrane spotrebiteľa a dospel k záveru, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere medzi právnym predchodcu žalobcu a žalovaným spĺňa všetky povinné náležitosti vyžadované ZoSÚ. V zmluve je uvedený aj termín konečnej splatnosti úveru v kontexte s bodom 6.2 zmluvných podmienok, z ktorého možno vyvodiť, že konečná splatnosť úveru nastane 20.12.2018, uvedená je nielen výška RPMN, ale aj predpoklady použité pre výpočet RPMN, ktoré sú konkretizované v bode 7 zmluvných podmienok, ktoré podpísala aj žalovaná.

43. Zároveň však bolo nutné zaoberať sa i platnosťou časti zmluvy týkajúcej sa dohody o úroku, a to s poukazom na § 39 OZ v spojení s § 3 ods. 1 OZ. Súd posúdil primeranosť výšky dohodnutej úrokovej sadzby 32 % ročne v porovnaní s priemernou úrokovou sadzbou bánk pri podobných úveroch. Z internetovej stránky NBS, kde sú zverejnené priemerné úrokové sadzby bánk pri spotrebiteľských úveroch súd zistil, že v decembri 2013 pri spotrebiteľskom úvere s dobou splatnosti od 1 roka do 5 rokov bola priemerná úroková sadzba 14,79 % p.a. Súd nepovažuje sa správne porovnávať cenu úveru s inými nebankovými spoločnosťami, ktoré často ich stanovujú v spoločensky nežiaducom rozsahu. Zároveň je však potrebné zohľadniť vyššiu mieru rizika nebankovej spoločnosti pri poskytovaní úveru, a preto u takéhoto subjektu sa dajú akceptovať vyššie úroky ako v bankách, ale len v primeranom navýšení. V tejto súvislosti možno poukázať na rozsudok Krajského súdu v Prešove 3Co/151/2013 zo dňa 25.9.2013, ktorý konštatoval, že pri nebankových spoločnostiach sa dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie viac ako 100 % proti prímeru bánk. Podobne aj Najvyšší súd SR v rozsudku 5Cdo 26/2011 zo dňa 26.4.2012 uviedol: „Nepriemeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovanými bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek“. Dlužník uzatvára zmluvu o úvere a dohodu o úrokoch prevažne z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby veriteľ v takejto situácii poskytoval dlžníkovi nepriemerané úroky. V tomto smere je potrebné poukázať aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014, ktorý uviedol: „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti prímeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti prímeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“ V tomto konkrétnom prípade úroková sadzba 32 % p.a. viac ako 2-násobne prevyšuje priemernú úrokovú

sadzbu poskytovanú bankami spotrebiteľom (14,79 % p.a.). Nepochybne teda ide o úrok v rozpore s dobrými mravmi, a preto súd vyhodnotil dohodu o úroku ako absolútne neplatnú s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka v nadväznosti na § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

44. Pri závere o neplatnosti dohody o úrokoch je potrebné vychádzať z toho, že žalovaná by mala veriteľovi vrátiť finančné plnenie bez uplatneného úroku, teda vo výške 2.400 eur, pričom doposiaľ uhradila žalobcovi 1.390,94 eura (999,83 eur pred podaním žaloby a 391,11 eur po podaní žaloby).

45. V tejto súvislosti je treba poukázať na to, že žalobca vychádzal zo záveru, že úver predčasne zosplatnil listom zo dňa 25.03.2015. Súd sa však s týmto názorom nestotožnil. Je síce pravdou, že v zmluve o úvere (v bode 12.4) si účastníci zmluvy dohodli túto možnosť v prípade omeškania klienta so zaplatením čo i len jednej splátky, avšak s poukazom na neplatnosť zmluvy v časti úroku je potrebné uviesť, že k zosplatneniu úveru žalobcom nemohlo dôjsť ku dňu 25.03.2015, pretože žalovaná v tom čase ešte v omeškaní nebola.

46. So zreteľom na skutočnosť, že nedošlo k platnému zosplatneniu úveru, žalobca má nárok len na doplatenie jednotlivých splatných splátok bez úroku, pričom jedna takáto splátka predstavuje 40 eur (úver 2.400/60 splátok = 40 eur). Doposiaľ žalovaná uhradila žalobcovi 1.390,94 eura (999,83 eur pred podaním žaloby a 391,11 eur po podaní žaloby), teda takmer 35 splátok po 40 eur. Ostalo jej uhradiť ešte sumu 1.009,06 eur, čo predstavuje splátky splatné do konečnej splatnosti úveru, t.j. do 21.12.2018. Vzhľadom na skutočnosť, že do vyhlásenia rozsudku ešte neboli splatné 4 splátky (21.9.2018, 21.10.2018, 21.11.2018, 21.12.2018), priznal súd žalobcovi len splatné splátky v sume 849,06 eura (1.009,06 eur - 40 eur). V prevyšujúcej časti preto žalobu zamietol.

47. Podľa § 517 ods. 1 vety prvej OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

48. Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

49. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „nariadenie“), výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

50. Nakoľko vzhľadom na vyššie uvedené nemohlo dôjsť k riadnemu zosplatneniu pôžičky (spotrebiteľského úveru), úroky z omeškania by mali patriť žalobcovi vo vzťahu ku každej nezaplatenej splátke osobitne odo dňa nasledujúceho od jej splatnosti (splátky boli splatné k 20. dňu v mesiaci). V súlade so zmenami úrokových sadziieb Európskej centrálnej banky priznal súd žalobcovi nárok na úroky z omeškania až od 21.12.2016 (kedy došlo k omeškaniu s jednotlivými splátkami) tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

51. Podľa § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

52. Podľa § 232 ods. 4 CSP, ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

53. Súd zohľadnil zlú sociálnu situáciu žalovanej a preto, aby sa predišlo ohrozeniu živobytia žalovanej, súd jej povolil splácať dlžnú sumu v mesačných splátkach tak, ako je to uvedené vo výroku rozsudku.

54. Podľa názoru súdu povolenie splátok na uhradenie prisúdenej čiastky nespôsobí žalobcovi ekonomické problémy v jeho obchodnej činnosti. Splácanie prisúdenej sumy v mesačných splátkach nezasiahne neprimerane ani do hospodárskych pomerov žalobcu, ktorá má v predmete svojej obchodnej činnosti okrem iného zaradené aj poskytovanie úverov z vlastných zdrojov, a ktorej pohľadávky jej dlžníci splácajú bežným spôsobom v splátkach. Súd zastáva názor, že slabšia strana, ktorou žalovaná ako

spotrebiteľka nesporne je, si zaslúži ochranu, keď sa objektívne ocitla v takej situácii, že by zaplatenie dlhu do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia bolo pre ňu devastujúce. Žalovaná i prejavila snahu dlh splácať, pričom i samotný žalobca s tým vyjadril súhlas. Povolenie splátok je vzhľadom na sociálnu a majetkovú situáciu žalovanej (žalovaná poberá starobný dôchodok vo výške 460 eur, mesačné výdavky na domácnosť predstavujú sumu 430 eur) v súlade so zásadou spravodlivosti uvedenou v čl. 2 ods. 1 CSP.

55. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

56. Podľa § 255 ods. 1, 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

57. Podľa § 262 ods. 1, 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

58. Vo všeobecnosti platí, že ak žalovaný plnil po podaní žaloby, z procesného hľadiska zavinil zastavenie konania, a preto v tejto zastavenej časti by mal mať žalobca nárok na náhradu trov konania. V danom prípade jedným z dôvodov čiastočného späťvzatie žaloby bola skutočnosť, že žalovaná uhradila žalobcovi sumu 391,11 eur po podaní žaloby, a preto v tejto časti je možné považovať uvedené za procesný neúspech žalovanej. Pokiaľ ide o späťvzatie žaloby v časti 23,72 eur predstavujúcich náklady na vymáhanie, tu je zavinenie potrebné pričítať žalobcovi. V časti, v ktorej bola žaloba zamietnutá (947,71 eura s príslušenstvom) ide o neúspech žalobcu, v časti, v ktorej žalobe vyhovie, sa jedná o neúspech žalovanej (849,06 eura s príslušenstvom). S ohľadom na takmer rovnaký čiastočný úspech strán sporu, rozhodol súd tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.